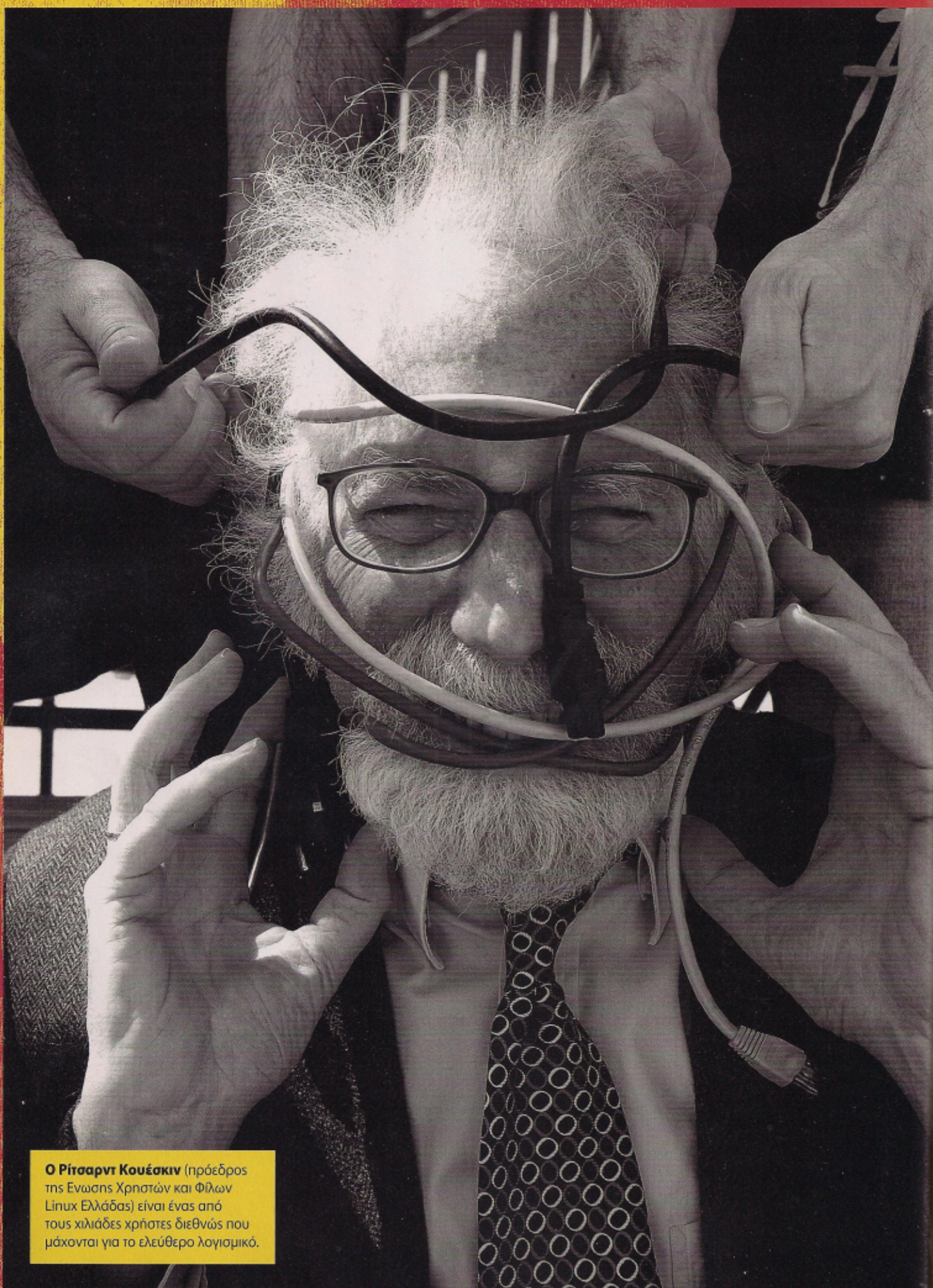

Ο Ρίτσαρντ Κουέσκιν (πρόεδρος της Ενωσης Χρηστών και Φίλων Linux Ελλάδας) είναι ένας από τους χιλιάδες χρήστες διεθνώς που μάχονται για το ελεύθερο λογισμικό.

Οργάνωση FFII

Τους αποκαλούν «μπολσεβίκους της ψηφιακής εποχής». Και ποιος είναι ο «ταξικός εχθρός» τους; Μα ο Μπιλ Γκέιτς και οι όμοιοί του. Τα μέλη της διεθνούς οργάνωσης FFII έχουν έναν στόχο: να απελευθερώσουν το λογισμικό από τα δεσμά της Microsoft και των άλλων πολυεθνικών. Τους εντοπίσαμε σε μια συνάντησή τους στην Αθήνα και μιλήσαμε μαζί τους για το «αντάρτικο» που μόλις ξεκίνησε στα πληκτρολόγια.

vets

als

Αντάρτικο στην εξουσία του Μπιλ Γκέιτς ΧΡΗΣΤΕΣ ΟΛΩΝ ΤΩΝ PC ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΘΕΙΤΕ!

Κείμενο: ΓΙΑΝΝΗΣ ΜΠΟΓΙΟΠΟΥΛΟΣ, φωτ.: ΜΕΡΣΗ ΤΖΙΜΟΠΟΥΛΟΥ

Φανταστείτε έναν κόσμο που οι συνταγές μαγειρικής θα καλύπτονταν από διπλώματα ευρεσιτεχνίας. Σ' αυτόν τον κόσμο οι νοικοκυρές θα έπρεπε να πληρώνουν μηνιαία συνδρομή για να φτιάχνουν γιουβαρλάκια...

Ο Πιέτερ Χίντζενς, που ήρθε στην Ελλάδα πρόσφατα με άλλους 10 ομοϊδεάτες του από όλη την Ευρώπη ως απώστολος ενός νέου κινήματος, είχε ακούσει αυτό το απλουστευμένο παράδειγμα από τη μητέρα του, όταν προσπάθησε να της εξηγήσει τι ακριβώς κάνει. Ο Πιέτερ ήταν προγραμματιστής και είχε μια μικρή εταιρεία παραγωγής λογισμικού. Έκανε ήσυχα τη δουλειά του, μέχρι που κατάλαβε ότι όσο κι αν προσπαθήσει δεν πρόκειται να φτιάξει την επόμενη Microsoft, γιατί εκείνη και οι άλλες μεγάλες πολυεθνικές των κομπιούτερ έχουν σηκώσει συρματοπλεγμένα τείχη για να προστατεύσουν τα κεκτημένα τους. Μπήκε στο FFII -Ίδρυμα για Ελεύθερη Πληροφοριακή Υποδομή (Foundation of Free Information Infrastructure)- και

χιέται πως έχει 90.000 υποστηρικτές διεθνώς και πως το στηρίζουν 3.000 μικρές επιχειρήσεις. «Είναι θέμα ελεύθερου ανταγωνισμού» επιμένει ο Πιέτερ.

Δύο είναι τα βασικά θέματα της ατζέντας του FFII: η κατάργηση της έννοιας της ευρεσιτεχνίας όσον αφορά το λογισμικό και τα ανοιχτά πρότυπα για την ψηφιακή υποδομή. Για το πρώτο, για να μη γίνεται σύγχυση με τα πνευματικά δικαιώματα, έχουν κι άλλα παραδείγματα εκτός από τις... συνταγές. Φανταστείτε ότι η Αγκάθα Κρίστι, αντί να έχει το κοπριάι για το έργο της, κατοχύρωνε πατέντα για την ιδέα του αστυνομικού μυθιστορήματος γενικά. Έπειτα, είτε θα κρατούσε μόνο για τον εαυτό της το δικαίωμα να γράφει αστυνομικά μυθιστορήματα είτε θα το νοίκιαζε σε άλλους συγγραφείς έναντι χρημάτων. Και στις δύο περιπτώσεις αυτή θα γινόταν πάμπλουτη και όλοι οι υπόλοιποι φτωχότεροι σε χρήμα και επιλογές. Εκατοντάδες έργα δεν θα είχαν γραφτεί ποτέ.

μόσιο, δέχτηκε λυσσαλέες επιθέσεις όχι μόνο από την εταιρεία, που υπερασπιζόταν τα κέρδη της, αλλά και από πολιτικούς των ΗΠΑ που είδαν έναν νέο «μποσελβικισμό» να γεννιέται.

Για την ώρα, πάντως τις ψηφιακές αλυσίδες τους έχουν σπάσει -πλήρως ή μερικώς- οι πολιτείες Μασαχουσέτης και Μινεσότα (ΗΠΑ), οι δήμοι Μονάχου (Γερμανία), Βιέννης (Αυστρία), Μπρίστολ (Βρετανία), τα υπουργεία Οικονομίας Γαλλίας και Αμυνας Σιγκαπούρης, ενώ στο στάδιο της μελέτης βρίσκεται το θέμα για 13 αναπτυσσόμενες χώρες που το έθεσαν στην Παγκόσμια Τράπεζα. Επίσης, μελετάται η εφαρμογή του ελεύθερου λογισμικού στο σύνολο των σχολείων της Βρετανίας. Όμως, τη μεγάλη κίνηση την έκανε πριν από λίγες μέρες η Νορβηγία, η κυβέρνηση της οποίας αποφάσισε την εφαρμογή του στο Δημόσιο.

Αλλά και στη χώρα μας φαίνεται πως η συζήτηση έχει ανοίξει ήδη. Προλαβαίνοντας εξελίξεις, ο Μπιλ Γκέιτς υπέγραψε πρόσφατα μια συμφωνία με

Εχετε σκεφτεί ότι αγοράζοντας μια τσιπούρα ίσως πληρώνετε φόρο στον Μπιλ Γκέιτς; Αν όχι, ρωτήστε να μάθετε από τι δεσμά μπορεί να σας απαλλάξει το ελεύθερο λογισμικό.

τώρα αντιμάχεται την ψηφιακή φεουδαρχία με ένα ιδιότυπο αντάρτικο.

Αυτός και η ομάδα του σε μικρό χρονικό διάστημα έγιναν ο εφιάλτης πανίσχυρων διοικητικών συμβουλίων, ανατρέποντας με απρόσμενη επιτυχία σχέδια δισεκατομμυρίων ευρώ στην Ευρώπη, και έγιναν παράδειγμα για να δυναμώσουν αντίστοιχες προσπάθειες στην Αμερική. Φυσικά, έγιναν κόκκινο πανί για τις πολυεθνικές. Τους αποκαλούν κρυφοκομμουνιστές, κατηγορώντάς τους πως καταργούν την ατομική ιδιοκτησία, πως αν περάσουν οι ιδέες τους θα έρθει το τέλος της ψηφιακής ανάπτυξης και άλλα καταστροφικά.

Από την πλευρά του, το FFII καυ-

για τη δεύτερη «παντιέρα» τους λέει κάτι πιο απλό: αν ένα κράτος αρχίζει να φτιάχνει δρόμους όπου θα χωρούσαν τα αμάξια μιας και μόνης μάρκας, θα γινόταν επανάσταση. Όμως, συχνά σε δημόσιους διαγωνισμούς οι προδιαγραφές ζητούν συμβατότητα όχι με ένα ανοιχτό και ελεύθερο πρότυπο, αλλά με ένα συγκεκριμένο προϊόν που ανήκει σε μία συγκεκριμένη εταιρεία. Αυτό κάνει την εταιρεία πανίσχυρη, γιατί ελέγχει τις σημερινές αλλά και τις μελλοντικές υποδομές και υποδουλώνει τους πολίτες στις απαιτήσεις της.

Ιστορική έχει μείνει η κόντρα μεταξύ του Περού και της Microsoft το 2002. Όταν το πρώτο αποφάσισε πως θα παίρνει ανοιχτό λογισμικό στο Δη-

τον Πύργο Αλογοσκούφη για συνεργασία της Microsoft με το ελληνικό δημόσιο. Η κυβέρνηση τη χαιρέτισε ως μεγάλη επιτυχία, αλλά το FFII υποστηρίζει ότι πρόκειται για μια συμφωνία που αλυσσοδένει την Ελλάδα.

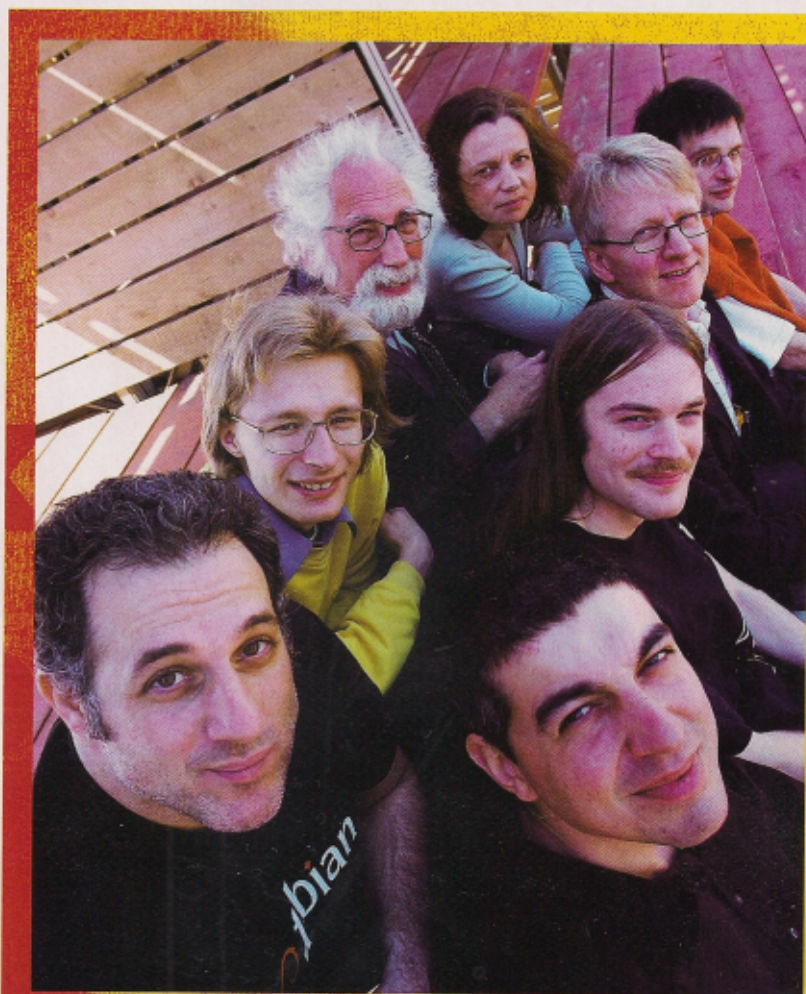
Ο Αντώνης Χριστοφίδης είναι ο εκπρόσωπος του FFII στην Ελλάδα από το 2003, χρονιά κρίσιμη, αφού τότε εισήχθη για συζήτηση στο Ευρωκοινοβούλιο ένα σχέδιο για την εισαγωγή των ευρεσιτεχνιών λογισμικού στην ευρωπαϊκή νομοθεσία κατά τα αμερικανικά πρότυπα. Παρά τις πιέσεις και τα λόμπι από τις μεγάλες εταιρείες, το Ευρωκοινοβούλιο καταψήφισε την πρόταση. Από τότε το θέμα επανέρχε-

ται κάθε τόσο προς ψήφιση με διάφορες προφάσεις και μεταμφιέσεις. Εν τω μεταξύ, οι εταιρείες βρίσκουν παράθυρα σε εθνικές νομοθεσίες και κατοχυρώνουν πατέντες λογισμικού κατά χιλιάδες. Μόνο η IBM έχει 3.350 στην Ευρώπη και η Siemens 1.455.

Είναι πολλά τα λεφτά. Υπολογίζεται ότι ήδη υπάρχει μια «μπίζνα» 50 δισεκατομμυρίων ευρώ ετησίως. Το παιχνίδι γίνεται ως εξής: οι εταιρείες κατοχυρώνουν οτιδήποτε πέσει στα χέρια τους, είτε από τη δική τους παραγωγή είτε αγοράζοντας από μικρούς. Μετά είτε νοικιάζουν τις ιδέες είτε σπίνουν ενέδρες και περιμένουν τα θύματα. Ο όρος «ενέδρα ευρεσιτεχνίας» είναι χαρακτηριστικός. Μια άλλη εταιρεία βγάζει στην αγορά ένα προϊόν και τότε η πρώτη, στηριζόμενη σε μια πατέντα, είτε την απειλεί με αγωγές και της αποσπά μερίδιο από τα κέρδη είτε κινείται αμέσως δικαστικά και τη δαγκώνει στο ψαχνό. Αν το θύμα είναι μια μικρή επιχείρηση και αυτό είναι το μοναδικό της προϊόν δεν έχει καμιά ελπίδα, θα την καταπιεί το μεγάλο ψάρι.

«Σε λίγον καιρό κανένας δεν θα τολμάει να γράψει ένα καινούργιο πρόγραμμα» υποστηρίζει ο Πιέτερ. Με τις μεγάλες εταιρείες να караδοκούν για να το αρπάξουν, θα φτάσουμε σε μονοκρατορίες που θα ελέγχουν όλα τα κομπιούτερ. Και επειδή τα κομπιούτερ ελέγχουν όλη την παραγωγή, από την αμυντική βιομηχανία έως τις ιχθυοκαλλιέργειες όλα τα προϊόντα θα «φορολογούνται» για να πληρωθούν οι πατέντες. Υπολογίζει μια αύξηση 10% στο κόστος ζωής τα επόμενα χρόνια, αν χαθεί η μάχη στο Ευρωκοινοβούλιο.

Με ρετσίνα και παιδάκια κάτω από την Ακρόπολη, οι ευρωπαίοι ψηφιακοί ακτιβιστές γνωρίζονται με τους έλληνες ομοϊδεάτες τους και αφηγούνται τις προσωπικές τους ιστορίες. Ο Τζόννας από το Βέλγιο λέει ότι, όταν κατάλαβε τι γίνεται, έστειλε ένα μείλ σε κάθε Φλαμανδό ευρωβουλευτή, λέγοντας την άποψή του. Προς έκπληξή του, όχι μόνο του απάντησαν, αλλά του ζήτησαν περισσότερες πληροφορίες και τον κάλεσαν στις Βρυξέλλες. Τότε προσέγγισε τη FFPI για να... πάρει γραμμή.

Η «διεθνής» των ανταρτών με τα ηλεκτρολόγια Στο ευρωπαϊκό τμήμα της συμμετέχουν εκπρόσωποι από Γαλλία, Δανία, Πολωνία, Ιρλανδία, Βέλγιο, Ελλάδα. Πρώτοι στη σειρά, από αριστερά, οι Μ. Γαλάτουλας και Αντ. Χριστοφίδης.

Ο μικροκαρωμένος Παν από την Πολωνία είναι ο ήρωας της υπόθεσης. Ολομόναχος, κατάφερε όλους τους ευρωβουλευτές της Πολωνίας να καταψηφίσουν τις πατέντες. Τους έπεισε πως πρόκειται για ένα τεράστιας σημασίας θέμα για την ανάπτυξη της χώρας.

«Ο Ελληνικός Οργανισμός Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας» λέει ο Αντ. Χριστοφίδης «δίνει πατέντες λογισμικού, κάτι που αντιτίθεται τόσο στον ελληνικό νόμο όσο και στην ευρωπαϊκή συνθήκη». Όσον αφορά τα ανοιχτά πρότυπα, αναφέρει το παράδειγμα του Taxisnet, του δικτυακού τόπου όπου υποβάλλονται οι φορολογικές δηλώσεις, που, μετά την τελευταία του αναβάθμιση, δεν

υποστήριζε τα διεθνώς αποδεκτά ανοιχτά πρότυπα για το Ιντερνετ, αλλά μόνο το πρόγραμμα ανάγνωσης ιστοσελίδων της Microsoft, μέχρι που δέχθηκε μαζικές διαμαρτυρίες πολιτών που απαίτησαν να διορθωθεί.

Ο αγώνας για την αποδέσμευση του λογισμικού είναι μέρος ενός νέου κινήματος, που, αδιαφορώντας για παλαιοκομματικές ταμπέλες, μιλάει για πολιτικά και ανθρώπινα δικαιώματα στον κυβερνοχώρο. Όμως, η ρητορική των νέων ακτιβιστών ακόμη κολυμπάει σε ένα πέλαγος τεχνικών όρων. Σαν τους πρώιμους σοσιαλιστές, χρειάζονται έναν Λένιν για να επικοινωνήσουν με τις μάζες. Κάτι σε στιλ «δεν έχουμε να χάσουμε τίποτα εκτός από τα καλώδιά μας».